

לפני 25 שנה

"העולם הזה" 795
תאריך: 22.1.53

הלחה, גירוש שהגיע השבוע לפני 25 שנים לביורר בין פותלי כיתהמישפט. אחרים שניצבו בראש ציד-מכשמות זה היו מזכיר ההסתדרות מרדכי נמיר, שהציע לסלק את נציגי מק"י מתוך ההסתדרות ו"דבר", עיתון-סופר-ליישראל שתבע מהממשלה להכיר בו על מק"י כעל מפלגה בלתי-חוקית.

השבוע לפני 25 שנים דיווח "העולם הזה" על דיוקנו של כוכב הכדורגל של מכבי תל-אביב ונכחת ישראל בשנות ה-50, יהושע ("שייט") גלור*, תוך הבאת פרטים ביוגרפיים מלאים על חייו. לשייט גלור הוצע, לפני 25 שנים, להפוך שחקן-כדורגל מיקצועי בתורכיה, שם הוא היה גם אליל שחמרי הכדור-רגל, והדבר נמנע ממנו על-ידי התאחדות הכדורגל הישראלית. במרוצת "סיפור החדש" הובא סיפורו של רפאל בשן "זייקו והמלאך".

בשעת הגיליון: כדורגלן יהושע ("שייט") גלור.

גיליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנים בדיוק, הקדיש כתבת-חקירה דוקומנטרית ונרחבת לתפקיד השד"נים בחברה הישראלית, ולצורכי לקוחותיהם. הכתבה סיקרה בחדר את דמויותיהם של שדכנים כגברת ברזניה, הגברת אסתר ליון, יוסף ליבר וד"ר הוגו גולד, ומאריך את אוכלוסיות צרכני השדכנות שמרכיבתם היו עקורים מאירופה, שבני-מישפחותיהם ניספו בה בשואה. חקירה נוספת שפורסמה בגיליון זה של השבוע עור, הביאה לראשונה את דבר היווצרותו של חוג פנימי המורכב מכ מפקדים בכירים בשלטון בן-גוריון, תחת הכותרת "דיקטטורה בדרך", פקודים שכוננו מאוחר יותר, "נערי החצר". בראש קבוצת פקידים בכירה זו עמדו טרי קולק ואהוד אבריאלי.

כתבת-הווי נוספת היתה "פיתגוראס בא ברואר", ועסקה באפשרויות הקיימות בלימוד בהתכתבות בעזרת הדואר במכוני-ההשכלה השונים. תחת הכותרת "החזית נגד מק"י - מילחמה או חצי-מולחמה?" הובא תיאור ראשיתו של "ציד-מכשמות" אנטי-קומוניסטי נוסח הסנאטור האמריקאי ג'וזף מקארתי. בראש ציד-מכשמות זה ניצבה ח"כ מפא"י עדה מיימון, שגירשה קבוצת תלמידים בעלי נטיות שמאליות מכיתת-הספר "טיונות" שבה

מגדלי החזירים ואגודת ישראל * חיים (המלך)

דהאן מנחית ראשיה לקצין-המישטרה זיגל *

המאמר ה"ארוך" של מאיר יערי נגד משה סנה

עלידי השופט יריד הלוי, שחשש כי הי ישיבה בכלא לא תשפיע לטובה על הי עבריין בעל העבר הפלילי העשיר, "לפי חות נדע שחוק תקופה זו לא יגרם צרות" אמר בפסק-דינו.

דרכי אדם

העופות נעצרו לחקרה
הקיבה רישרשה בפיטנם של שלושת הנערים. הם היו רעבים. חלונות-הראווה של מיסעדות יפו היו מלאים ניתחי בשר ועופות שחוטטים, שהחלו נמכרים ללא פיקוח. אך להם לא היה כסף לקניית ארוז-ההגונה.

ליעקב, אליהו וליאון, שלא עברו עדיין את גיל ה-16, לא היתה סיבה להיות עליונים. הוריהם שכנו במעברות, בבית-הספר הם לא ביקרו. כאשר עברו, באחד בערבים השבוע, ליד ביתה הקטן של ויקי טוריה שירית, ברחוב שלוש תל-אביב, לא ראו מאומה בחשיכה ששררה. אך הם שמעו קירקור עופות שגרמו לליקוק שפי-תיים שני תרנגוליי-הודו, שני ברווזים ותרנגולת, היוו שלל מתקבל על הדעת לקיבותיהם הריקות.

יעקב מיהר, והוביל את חבריו לחדר צר ועוזב בקצה העיר, השיג תוך רגעים ספורים פרמנס וסיר גדול, וזרק לתוכו שני תרנגוליי-הודו בעוד העופות האחריים מצפים לתורם בקצה החדר.

הלחם היה מוכן על השולחן, בחלל החדר נדפו ריקות מגרים. לבסוף הגיע הרגע, ושני נתחים גדולים, טבולים בשמן, הונחו בגאות טבחים על השולחן. הפיות היבשים נפתחו לרווחה.

דפיקות חזקות בלדת הקפיצו את השלוי-שה מן הסעודה. נציגי החוק, שנעורו בי-כלבי גישוש בעלי חוש ריח עדין (ותיין אבון בריא), מצאו את המקום אחרי שוויקי-טוריה זיהתה את קירקור ברוזיה.

בניגוד לנהג המקובל לגבי נידון לי-מות, לא הניחו השוטרים לזללנים הצעירי-רים לסיים את ארוחת-המלכים שלהם, הי אחרונה לזמן ארוך.

ביומן המישטרה נכתב באותו יום: "העור-פות נעצרו לחקירה".

אנשים

● **ישעיהו (שיקה) אופיר** חבר להקת הצ'יבטון ואשתו **אוהלה**, בתם של משה הלוי ושחקנית אוהל **לאה דגנית**, חזרו לארץ אחרי שהיית לימוד ומישחק בצרפת במשך שנתיים. חזר איתם אורח ישראלי נוסף, בן 14 חודש: **אלעד אופיר**.

● משגשאל **משה סנה** עלידי אחד העיתונאים, לדעתו על מאמר חריף נגדו שפורסם בעל המישטר, פריעעטו של **מאיר יערי**, השיב: "המאמר ארוך מדי".

● כשפנו אל ח"כ מפא"י, **יוהר (ס. יוהר) סמילנסקי**, בענייני סיפורת, הכי חיש זה כל השתייכות לעניין (פרט לי-עובדה שכתב כמה ספרים), ציטט כהר-כה לאי-הבנתו בענייני סיפורת וסופרים עובדה מפליאה: מימי לא ראה את **נתן אלתרמן**, ואינו יודע כלל כיצד הוא נראה.

הכובש מקום נכבד יותר ויותר בקרב העם, עשב את הצעד הראשון. על קירות הבתים בירושלים, בעיקר בקירבת האיט-ליונים שבחנותיהם התחדש המראה הנשי-כח של קותלי-חזיר תלויים על וויס. הודי-בקו כרוזים: "ארוך מגדל החזירים, ארוך הסוחר בחזירים. שיבעתיים ארוך האוכל חזירים!"

היה זה רק הצעד הראשון. הצעת-חוק לפני הכנסת, לאסור את גידול ואת מכי-רת החזיר, מוגשת על-ידי אגודת ישי-ראל, היה השני. חופשים מהכבלים שי-ריתקו אותם לכיסאות הממשלה לפני קום הקואליציה הנוכחית, יכלו הפעם לצאת אלי קרב.

אלא שהצד השני של המטבע היה משמח פחות: קולות דתיים אינם עלולים עוד להביא לידי משבר ממשלתי, ואוכלי הי-חזירים מסוגלים כיום לנהל את מדי-נתם גם בלי עזרתם של הדתיים.

ואשר לדתיים שעדיין נוטים שכם לי-ממשלת בן-גוריון, אלה יוכלו תמיד ללכת בדרך שכבר הלכו בה פעם: להיעדר "במיקרה" מאולם הכנסת.

פנאים

לסרסור, תמיכה מוסרת

סרסור לדבר עבירה חייב להיות ערום ובעל חוש מיסחרי. לחיים ("המלך") דהאן, בן 19, היו רק גוף אתלטי ושרי-ריי-ברזל. לפני שבועיים הפגיש את אחת מנערותיו עם לקוח, ששילשל לידה את המחיר המקובל. דהאן הוביל את השניים לחדר נטוש בפרברי יפו, והמתין בקיר-בת מקום לשלל נוסף.

תלמו הרע של הסרסור, עברה שם ארי-תה שעה חוליית-מישמר של המישטרה. בראות מפקדה, הקצין בנימין זיגל, את האור העמום הבוקע מן החלון, נכנס פנימה ותפס את הצעיר ומארכתו בשעת מעשה.

דהאן לא השלים עם ההפרעה בעסקיו, ניתר לעבר זיגל והנחת מהלומת-ראש אדירה במיצחו של הקצין. הוא לא נרתע גם מפני סמל ושוטר שאצו למקום, וכי-בד אותם במנות של מהלומות אגרוף שי-כיסו את פניהם דם.

הצילה את המצב ניידת-מישטרה שפלי-טה חמישה אנשי-חוק נוספים. הקרב הפך דרמאטי. דהאן ניצל את כל ידיעותיו בשטח שהיה בקיא בו, נגח בראשו, הלם באגרופיו, נשך, הקהל שהתאסף, ברובו מקרב ידידיו של דהאן, נקט עמדה נייט-ראלית למרות שתמד מבהינה מוסרית ב"מלך".

אך השוטרים היו עדיפים במיספרם. השבוע נידון דהאן ל-10 חודשי מאסר.

* כיום משמש זיגל כראש המחלקה הכלכלית של המישטרה, שהפליה את אשר ידלן ועוד רבים אחרים.

מאשרת אך הקצרה מדי. **כפתח השכנות**. השבוע העלתה ישי-ראל את זכר הימים ההם. בחיך מר של אשה שאשלותיה נהרסו במהירות רבה מדי.

חמש שנים הן תקופה קצרה בחיי אשה, תקופה אפסית בחיי אומה. אולם תוך חמש שנים אלה השתנה העולם שבו חיה מדינת ישראל.

החתן הרוסי נעלם לחלוטין. הוא הודיע קבל עם ועולם שהכלה מאתמול אינה אלא מכשפה מסוכנת, שיש לשורפה על המור-קד. החתן האמריקאי העיף בה מבטים משועממים, והתפלא בסתר ליבו כיצד מצא בה אי-פעם משהו והחל ברומן עם הי-שכנות. בעלות הגוף העגלגל יותר, בפתח בתיהו הוא נתקל במתחרה הרוסי, שגם הוא העביר את הסרנאדות שלו לשם. לפי חוק ההיצע והביקוש היו למדינת ישראל, השבוע, כל הסיכויים להישאר בתולה זקנה, חסרת נדוניה וכוה-משיכה, אשר אפילו ילדים רעים כמו הגרמנים יכלו לעולל לה כאוות נפשם.

דת

ארוך, ארוך, ארוך!

החוגים הדתיים, שהפתיעו רבים בהתי-מהמם לצאת למילחמת-קודש נגד החזיר,

שייע בן שישה חודשים (מימין) ובן שתיים-עשרה (משמאל) במקום תסבין קטן - כדורגל גדול